Vol. 7, No. 1, 2025, PP: 48-58 ISSN: 2717-1345

Journal of Studies and Research in Behavioral Sciences

Homepage: https://jobssar.ir

Original Research Article

Predicting Moral Competence Based on Marital Attachment of Teachers in Gorgan City

Fatemeh Moeini Zadeh * [1], **Sediqeh Salag** [2], **Sanambar Moeini Zadeh** [3]

1- Master of Accounting, Gorgan Branch, Islamic Azad University, Gorgan, Iran (Corresponding Author)
2- Bachelor of Accounting, Gonbad Kavous University, Iran
3- Master of Educational Management, Gorgan Branch, Islamic Azad University, Gorgan, Iran

ARTICLE INFO

Article History
Date Received: 6 January 2025
Date Revised: 4 February 2025
Date Accepted: 4 April 2025
Date published: 9 May 2025

Keywords
Moral competence,
marital attachment,
teachers,
Gorgan city.

Corresponding Author Email:
moeinizadeh2019@gmail.com

ABSTRACT

The aim of the present study was to investigate the prediction of moral competence based on marital attachment of teachers in Gorgan. In terms of purpose, the present study is a descriptive-correlational study that was conducted using the Moral Competence Questionnaire by Lennick and Keel (2005) and the Adult Couple Attachment Scale by Hazen and Shaver (1987). The statistical population of the study included all female teachers in Gorgan, 200 people, and the research sample was 170 people. In order to analyze the data at the descriptive level, central indices and frequency and percentage tables for demographic variables were used and to determine the normality of the data, the Kolmogorov-Smirnov single-sample test was used. In the inferential section, the research hypotheses were analyzed and examined using statistical tests (Pearson correlation coefficient and multivariate regression analysis). The findings showed that the amount of moral competence increases with the increase of these factors. The negative coefficient of avoidant insecure attachment and ambivalent insecure attachment indicates that as these factors increase, the amount of moral competence decreases.

How to cite this article:
Moeini Zadeh, F., Salag, S., & Moeini Zadeh , S. (2025). Predicting Moral Competence Based on Marital Attachment of Teachers in Gorgan City. *Journal of Studies and Research in Behavioral Sciences*, 7(1), 48-58.

©2023 The author(s). This is an open access article distributed under Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International (CC BY-NC), which permits use, sharing, adaptation, distribution and reproduction in any medium or format, as long as you give appropriate credit to the original author(s)and the source.

Publisher: Chatre Andisheh International Publishing Institute

دوره ۷، شماره ۱، ۱۴۰۴، صفحه: ۴۸ تا ۵۸ شاپا: ۱۳۴۵-۲۷۱۷

مطالعات و تحقیقات در علوم رفتاری

Homepage: https://Jobssar.ir

JOBSSAR

مقاله پژوهشی

OPEN ACCESS

پیش بینی شایستگی اخلاقی بر اساس دلبستگی زناشویی معلمان شهر گرگان

فاطمه معینی زاده* [۱]، **صدیقه سلاق** [۲]، **صنمبر معینی زاده** [۳]

۱- کارشناسی ارشد حسابداری، واحد گرگان، دانشگاه آزاد اسلامی، گرگان، ایران (نویسنده مسئول)

۲- کارشناسی حسابداری، دانشگاه گنبد کاووس، ایران

۳- کارشناسی ارشد مدیریت آموزشی واحد گرگان، دانشگاه ازاد اسلامی، گرگان، ایران

اطلاعات مقاله

سابقه مقاله

تاریخ دریافت: ۱۴۰۳/۱۰/۱۷

تاریخ بازنگری: ۱۴۰۳/۱۱/۱۶

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۴/۰۱/۱۵

تاریخ انتشار: ۱۴۰۴/۰۲/۱۹

واژه‌های کلیدی

شایستگی اخلاقی،

دلبستگی زناشویی،

معلمان،

شهر گرگان.

چکیده

هدف تحقیق حاضر بررسی پیش بینی شایستگی اخلاقی بر اساس دلبستگی زناشویی معلمان شهر گرگان بود. پژوهش حاضر از نظر هدف جزء پژوهش‌های توصیفی -همبستگی می‌باشد که با استفاده از پرسشنامه صلاحیت اخلاقی توسط لنیک و کیل (۲۰۰۵)، مقیاس دلبستگی زوجین بزرگسالان هازن و شیور (۱۹۸۷) اجرا شده است. جامعه آماری پژوهش شامل تمامی معلمان زن شهر گرگان به تعداد ۲۰۰ نفراست و نمونه پژوهش بصورت در دسترس به تعداد ۱۷۰ نفر بودند. به منظور تجزیه و تحلیل داده ها در سطح توصیفی از شاخص‌های مرکزی و جدول فراوانی و درصد برای متغیرهای جمعیت شناختی و جهت تعیین نرمال بودن داده‌ها از آزمون کولموگروف اسمیرنوف تک نمونه‌ای استفاده شد و در بخش استنباطی نیز به تحلیل و بررسی فرضیه های پژوهشی با استفاده از آزمون آماری (ضریب همبستگی پیرسون و تحلیل رگرسیون چند متغیره) پرداخته شد. یافته‌ها نشان داد با افزایش این عوامل مقدار شایستگی اخلاقی افزایش می یابد. ضریب منفی دلبستگی ناایمن اجتنابی و دلبستگی ناایمن دوسوگرا بیانگر این مطلب است که با افزایش این عوامل مقدار شایستگی اخلاقی کاهش می یابد.

ایمیل نویسنده مسئول

moeinizadeh2019@gmail.com

استناد به این مقاله: معینی زاده، فاطمه؛ سلاق، صدیقه و معینی زاده، صنمبر. (۱۴۰۴). پیش بینی شایستگی اخلاقی بر اساس دلبستگی زناشویی معلمان شهر گرگان. *مطالعات و تحقیقات در علوم رفتاری*، ۷ (۱)، ۴۸-۵۸.

ناشر: موسسه انتشارات بین المللی چتر اندیشه

Creative Commons: CC BY 4.0

مقدمه

انسان از دیر باز، دراندیشه استفاده مفید و کارا و ثمربخش از توانایی ها، امکانات و منابع در دسترس خود بوده است.درعصر کنونی این امر بیش از هر زمان دیگری مورد توجه قرار گرفته است. محدودیت منابع در دسترس، افزایش جمعیت و رشد سلسه مراتب نیازها و خواسته های بشر باعث شده که دست اندرکاران عرصه سازمان های آموزش و پرورش،سیاست و مدیریت جامعه و سازمان ها افزایش رفتار اخلاقی را در اولویت برنامه های خود قرار دهند. رفتار اخلاقی یک ملت و یک سازمان را ثروتمند می کند و به یک سازمان امکان می دهد تا به کارکنان خود،امتیازهای بالای پرداخت نماید. رفتار اخلاقی در معلمان به مدیران یک سازمان امکان می دهد تا بازده هی سرمایه را د رسطح بالا نگه دارند باورهای بنیادی بالا و بازده هی سرمایه انسانی، دو عامل اصلی ایجاد ثروت ملی در حوزه آموزش و پرورش محسوب می شود.ملت هایی که ثروت خود را افزایش می دهند و روز به روز ثروتمند تر می شوند،ملت هایی هستند که می توانند به سرعت و در هر زمان که اراده کنند، از منابع انسانی خود بهره وری لازم را توام با تامین نیازهای آنان را بهبود بخشند(زرین نگار،۱۳۹۹). درحال حاضر،آموزش و پرورش به عنوان عامل کلیدی توسعه اجتماعی،اقتصادی،فرهنگی و سیاسی جوامع بشری نقش حیاتی در حوزه آموزش سرمایه های نیروی انسانی را ایفا می نماید.تجزیه و تحلیل عوامل موثر در رشد و توسعه جوامع بشری اعم از پیشرفته و در حال گذر، بیانگر آن است که رفتار اخلاقی و اثربخش بودن نظام آموزشی در هر کشور به رشد و توسعه همه جانبه آن کشور کمک شایانی می کند نهادهای آموزشی بتدریج پی بردند که در شرایط پیچیده ودشوار امروز،بدون داشتن نیروی انسانی متعهد و با انگیزه ،قادر توام با رفتارهای اخلاقمدار نخواهند بود که پاسخگوی نیازهای روزافزون آموزش جامعه خود باشد.باورهای بنیادی که برطرف کننده سلسه مراتب نیازهای معلمان باشد دو متغییری از عوامل موثر بر روند آموزش و توانمندی معلمان یک کشور بحساب می آید (زمانی،۱۳۹۹).

بیان مسئله

آموزش و پرورش از جمله سازمان هایی است که موفقیت آن در گرو بهره مندی از نیروهای مانا و متعهد است. معلمان، موثر ترین و مهمترین نیروهای آموزش و پرورش هستند برنامه ها و اقدامات حمایتی برای حفظ و ایجاد دلبستگی شغلی کافی و لازم برای رشد شغلی آنها اجرا می شود. دلبستگی شغلی معلمان از عوامل مهم تاثیرگذار بر کیفیت آموزش و یادگیری دانش آموزان است که برنامه‌ها و اقدامات حمایتی معلمان،پیامدهای گوناگون در پی دارند که مهمترین آن ها، تداوم خدمت با انگیزه و تمایل برای تلاش بیشتر در جهت تحقق یافتن اهداف آموزش و پرورش است. (حاجلو ، صبحی قراملکی و بهرامی رضاقی ،۱۳۹۲) . شناسایی مؤلفه‌های شایستگی معلمان و ارائه‌ی چارچوبی جهت ارزشیابی آنان بود. این پژوهش در سال ۱۳۹۹ و با استفاده از روش تحلیل محتوای کیفی

استقرایی انجام شد. جامعه آماری متخصصان علوم تربیتی و منابع مکتوب بودند که ۱۱ نفر از متخصصان با استفاده از روش هدفمند و ۲۰ منبع بعد از فیلترگذاری انتخاب شدند. در این پژوهش از مصاحبه نیمه‌ساختار یافته با متخصصان و فیش‌برداری از منابع برای گردآوری داده‌ها استفاده شد. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها بعد از مشخص شدن جملات کلیدی متون، به ترتیب کدها، زیر مقولات و مقولات تعیین شدند. در این پژوهش واحد ثبت "مضمون" بود. برای اطمینان از روایی یافته‌ها، از روش "بررسی توسط اعضا" و برای پایایی، از روش پایایی "توافق بین دو کدگذار" استفاده شد. در انتهای تحلیل محتوای استقرایی و با مقایسه‌ی مستمر کدهای به‌دست‌آمده، پنج مولفه شایستگی جهت ارزشیابی معلمان استخراج شد. طراحی الگوی برنامه درسی تربیت دانشجو معلم شایسته محور با تمرکز بر رویکرد حل مسئله انجام پذیرفت.. در این راستا کلیه متون، مقالات مجلات، همایش‌های معتبر و کتب معتبر به منظور استخراج ابعاد، مؤلفه‌ها و شاخص‌های برنامه درسی تربیت دانشجو معلم شایسته محور با تمرکز بر رویکرد حل مسئله به شیوه تحلیل مضمون مورد بررسی قرار گرفته و داده‌های کیفی جمع‌آوری گشتند. پس از محاسبه روایی و پایایی پرسشنامه محقق ساخته از ابعاد، مؤلفه‌ها و شاخص‌های به‌دست‌آمده، مدل برنامه درسی تربیت دانشجو معلم ارائه شد. بعضی از افراد در بیان احساسات خود ناتوانی وضعف دارند ، اینها احساسات را به نحوی در ذهنشان تجربه می کنند وبه نمایش می گذارند ولی نه به حد کفایت ، در نتیجه احساسات آنها ، بجای اینکه در زندگی شان نقش کامل داشته باشد ، فقط قسمتی از زندگی شان را تشکیل می دهد(فرهمند،۱۴۰۰). از این رو پژوهش حاضر به این مسئله اساسی پاسخ خواهد داد. که آیا شایستگی اخلاقی بر اساس دلبستگی زناشویی معلمان شهر گرگان قابل پیش بینی است؟

اهمیت و ضرورت پژوهش

بحث نظریه پردازی در عرصه تربیت معلم به عنوان یک موضوع مهم و تقریبا نوپا باید بیش از این مورد توجه صاحب نظران مرتبط با آن قرار گیرد. بدون تردید، توجه و گفت وگو درباره این موضوع اساسی، زمینه ساز توسعه و تعالی هرچه بیشتر عمل در عرصه تربیت معلم خواهد شد. در جریان تحقیقات علمی در دانشگاه فرهنگیان، فرصتی فراهم شد تا با طرح این موضوع، بابی برای گفت وگو و تأمل هر چه بیشتر در باره شایستگی اخلاقی معلمان شود. اکنون که تربیت معلم زمینه ای برای نظرورزی ایجاد شایستگی اخلاقی معلمان در دستور کار مدیران علی رتبه آموزش و پرورش است این مهم در حال محقق شدن می باشد و دغدغه اصلی محقق در افزایش بهره مندی معلمان از طریق افزایش توانمندی معلمان در عرصه خانواده بوده که این امر می تواند معلمان را در عرصه تربت دانش اموزان یه گام رو به جلو هدایت نماید با آن امید که در پی آن دیدگاه های وسیع تری برای موضوع ارائه گردد. شایان ذکر است که این تحقیق هم چنین می تواند به تبیین اولویت های نگارشی پژوهش در تربیت معلم کمک نماید. قلمرو تربیت معلم قلمرویی مشروع برای نظریه پردازی یا نیازمند تولید دانش و ایجاد دلبستگی شغلی و در ادامه دلبستگی زناشویی معلمان زن منطقه

اول تهران باشد و این مشروعیت در جهان دارای سابقه است، اما در ایران چنین نیست. نخستین نشانه های اقبال علمی به این حوزه و امید به تکوین جامعه علمی تربیت معلم توام با بسترهای تعیین کننده خانوادگی در آینده به تازگی هویدا شده است. ما تا کنون و طی قریب ۱۰۰ سال گذشته عمل یا تربیت معلم در ایران داشته ایم و حتی با تأسیس دانشگاه فرهنگیان و دانشگاهی شدن تربیت معلم هم بیش و کم در همین سطح باقی مانده ایم. آنچه ضرورت دارد این است که به سمت شایستگی اخلاقی در تربیت معلم پیش برویم. حرکت بر مدار معرف یک وضعیت توسعه نیافته علمی است که واقعیت ها و ضرورت های حیات اجتماعی، جوامع را به اقدام بر پایه شهود، آزمون و خطا سوق می دهد. پیش نیاز تداوم و پایدار ماندن و به بار نشستن بحث نظریه پردازی پیش نیاز بحث درباره ابعاد نظریه پردازی احساس مثبت به همسر در معلمان را می توان اقبال حداقلی جامعه آموزش و پرورش دانست وگرنه اگر جامعه علمی وجاهت حداقلی برای یک حوزه قایل نباشد، بحث درباره ابعاد نظریه پردازی هم بحثی است که مخاطبی پیدا نمی کند و در حکم سخن گفتن با ناشنوایان است البته باید این هشدار را جدی گرفت؛ که معلمانی که در بستر خانوادگی مشکلات عاطفی و شایستگی های اخلاقی را دارا نیستند نمی توانند تربیت در حوزه دانش آموزان را بدرستی هدایت نموده و این خود بستر جامعه را بشدت تهدید خواهد نمود و این است که محقق در صدد برآمده تا چنین تحقیقی را دنبال نماید تا بتواند از نتایج چنین تحقیقاتی در پشیرد اهداف خانواده در بستر آموزش و پرورش بهره مند گردد. از این رو با توجه به موارد مطروحه بالا اهمیت و ضرورت این پژوهش بر همگان مشخص گردیده است و دغدغه محقق هم بر پاسخ به همان سوالات و کاستی ها بوده است که امید داریم با نتایج این پژوهش کمکی به سیستم آموزش و پرورش صورت پذیرد.

اهداف پژوهش

تعیین سهم شایستگی اخلاقی بر اساس دلبستگی زناشویی معلمان

فرضیه‌های پژوهش

شایستگی اخلاقی بر اساس دلبستگی زناشویی معلمان قابل پیش بینی است.

روش شناسی پژوهش

پژوهش حاضر از نظر هدف جزء پژوهش های بنیادی؛ و از حیث گردآوری داده‌ها، از نوع پژوهش های توصیفی-همبستگی می باشد. جامعه آماری پژوهش شامل تمامی معلمان زن شهر گرگان به تعداد۲۰۰ نفراست از این رو بر اساس فرمول کوکران که یک روش تعیین حجم نمونه در روش تحقیق است. استفاده شد که این فرمول کوکران می‌توان حداقل حجم نمونه لازم برای یک جامعه آماری را برآورد کند که با در نظر گرفتن ریزش های احتمالی ۱۷۰ نفر به عنوان نمونه ی پژوهش انتخاب شد . در ضمن هنگام

توزیع پرسشنامه در بین نمونه های پژوهش، توضیحاتی در خصوص محرمانه ماندن پاسخ ها و عدم انتشار اطلاعات شخصی آنها داده شد. نمونه پژوهش براساس روش نمونه گیری دردسترس انتخاب شد به این شکل که با هماهنگی مدیریت شهر گرگان و مجوز از نواحی زیر مجموعه های منطقه یک هماهنگی های لازم بعمل آمده و بصورت روزانه به مدارس از پیش تعیین شده مراجعه و از معلمان زن واجد شرایط درخواست شد که نسبت به تکمیل پرسشنامه ها اقدام نمایند.در نهایت از تک تک معلمان تقدیر و تشکر شد.

ابزار گردآوری داده ها

پرسشنامه صلاحیت اخلاقی توسط لنیک و کیل[1] در سال ۲۰۰۵ ساخته شده و مشتمل بر ۴۰ سوال می‌باشد. پرسشنامه مذکور دارای ده مولفه می باشد که به تفکیک گویه اه در جدول زیر آمده است. همچنین ضریب پایایی حاصل از روش بازآزمایی در یک فاصله ۴ هفته ای ۰/۸۷ بوده است

مقیاس دلبستگی زوجین بزرگسالان هازن و شیور (۱۹۸۷)

این مقیاس که با استفاده از مواد آزمون دلبستگی هازن و شیور (۱۹۸۷) و در مورد دانشجویان دانشگاه تهران هنجاریابی شده است، یک پرسشنامه دو قسمتی می باشد. در این مقیاس سه سبک دلبستگی ایمن، اجتنابی و دوسوگرا بر حسب ۲۱ سوال در مقیاس ۵ درجه ای لیکرت (هیچ؛ کم؛ متوسط؛ زیاد؛ خیلی زیاد) از هم متمایز می شوند. روش نمره گذاری این پرسشنامه بر اساس طیف پنج درجه ای لیکرت است. با ارزش هر یک از گزینه ها که به ترتیب زیر مشخص شده اند.

در این پژوهش، پس از انتخاب افراد نمونه و تهیه ابزارهای اندازه گیری متغیرها، پرسشنامه ها در اختیار افراد قرار گرفت. برای اطمینان از پاسخ های صادقانه، توضیحات شفاهی به آزمودنی ها ارائه شد و نگرانی برخی از آنها، در خصوص حفظ اطلاعات شخصی آنان برطرف شد. در نهایت، پرسشنامه ها جمع آوری و مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

نتایج و یافته ها

شایستگی اخلاقی بر اساس دلبستگی زناشویی معلمان شهر گرگان قابل پیش بینی است.

برای بررسی این فرضیه که کدام یک از مؤلفه های دلبستگی زناشویی می تواند نقش موثری در پیش بینی شایستگی اخلاقی ایفا کند از روش رگرسیون خطی چندگانه استفاده گردید. بدین ترتیب پس از تایید پیش فرض های رگرسیون، از این روش برای پاسخ به این سوال که آیا دلبستگی زناشویی می توانند شایستگی اخلاقی را پیش‌بینی کند، استفاده گردید.

[1] Lennick, Doug. Kiel, Fred

قبل از ارایه نتایج حاصل از رگرسیون ابتدا مفروضه های اصلی تحلیل رگرسیون چندگانه(نرمال بودن، عدم وجود همخطی بین متغیرهای پیش بین، و استقلال خطاها) به تفکیک متغیرهای پیش بین بررسی می شود.مفروضه نرمال بودن با کمک شاخص های کجی و کشیدگی مورد بررسی قرار گرفت که نتایج آن در جدول۴-۵ گزارش گردید.

اثر همخطی چند گانه

یکی از مفروضات رگرسیون عدم وجود اثر هم خطی بین متغیرهای مستقل میباشد. شاخص های تحمل واریانس و تورم واریانس این فرضیات را چک می کنند. در SPSS این گزینه ها با نام تلورانس وVIF تعریف شده اند. مقدار شاخص تلورانس بین صفر و یک می باشد. به ازای هر متغیر مستقل یک مقدار برای این شاخص وجود دارد، اگر مقداراین شاخص به یک نزدیک باشد نشان از این است که این متغیر با بقیه ی متغیرهای مستقل اثر هم خطی ندارد و اگر به صفر نزدیک باشد عکس این حالت را نشان می دهد. هم چنین شاخص VIF نیز در صورتی نشان از تایید عدم وجود اثر هم خطی بین متغیرهای مستقل را نشان می دهد که مقداری کمتر از ۱۰ اختیار کند.

جدول ۱. شاخص تحمل واریانس و عامل تورم واریانس

شاخص‌های هم‌خطی چندگانه		
متغیرهای پیش بین	تلورانس	VIF
دلبستگی ایمن	۵۱.۰	۹۸.۱
دلبستگی ناایمن اجتنابی	۴۴.۰	۲۷.۲
دلبستگی ناایمن دوسوگرا	۶۴.۰	۵۸.۱

همانطور که مشاهده می‌شود تمامی اعداد نشان از عدم وجود اثر هم خطی شدید بین متغیرهای پیش بین می باشد.

استقلال خطاها

از دیگر مفروضات رگرسیون استقلال خطاها می‌باشد که باید فرض وجود همبستگی بین خطاها رد شود. برای چک کردن این فرض می دلبستگی ایمن از آماره دوربین واتسون استفاده کرد. برای تایید این فرض لازم است که مقدار این اماره در بازه ۱/۵ تا ۲/۵ قرار داشته باشد.در این پژوهش این آماره برابر با ۲/۱۷ شده است که حاکی از صادق بودن این پیش فرض می باشد.
اولین آزمون تست مدل کلی می باشد. در واقع اگر حداقل یکی از متغیر های پیش بین تحقیق روی متغیر ملاک تاثیر معنادار داشته باشد ، مدل پژوهشگر تایید می گردد. فرض صفر و خلاف به صورت زیر می باشد:

$$\begin{cases} H_0 : \beta_1 = \beta_2 = ... = \beta_5 = 0 \\ H_1 : \beta_i \neq 0 \qquad \forall one \;\; i \;\; for \;\; i = 1,2,3,4,5 \end{cases}$$

جدول ۲. نتایج رگرسیون عوامل دلبستگی زناشویی بر شایستگی اخلاقی

	مدل	مجموع مجذورات	درجه آزادی	میانگین مجذورات	F	R	R^2	$adj R^2$	sig
	رگرسیون	۹۶.۲۰۰۴۴	۰۰.۳	۶۵.۶۶۸۱	۵۷.۳۵	۶۳.۰	۳۹.۰	۳۸.۰	۰۰۱.
	باقیمانده	۸۴.۳۱۱۸۱	۰۰.۱۶۶	۸۴.۱۸۷					
	کل	۸۰.۵۱۲۲۶	۰۰.۱۶۹						

همان طور که در جدول مشاهده می‌شود مقدار sig کمتر از ۰/۰۵ شده است و نشان از معنی دار بودن مدل رگرسیون می باشد، یعنی حداقل یکی از متغیرهای پیش بین بر متغیر ملاک تاثیر معنادار دارد.

شاخص R^2 (ضریب تعیین چندگانه): این شاخص مشخص می کند که چند درصد از تغییرات متغیر ملاک توسط متعیرهای پیش بین تبیین می شوند به عبارت دیگر متغیرهای پیش بین چند در صدتوانایی برازش متغیر وابسته را دارند. در این پژوهش مقدار R^2 برابر ۰/۳۹ شده است به این معنا که عوامل دلبستگی زناشویی ۳۹ درصد توانایی پیش بینی شایستگی اخلاقی را دارند و ۶۱ درصد باقیمانده مربوط به سایر عوامل می باشد.

شاخص $adj R^2$ (ضریب تعیین تصحیح شده): این شاخص توانایی پیش بینی متغیر وابسته را توسط متغیر های پیش بین در جامعه بررسی می کند در واقع با کمی تعدیل، نمونه را به تمام جامعه بسط می دهد.مقدار این ضریب در این پژوهش ۰/۳۸ شده است، یه عبارت دیگر مولفه های دلبستگی زناشویی ۳۸ درصد توانایی پیش بینی شایستگی اخلاقی را دارند.

با توجه به معنادار بودن کل مدل اکنون باید بررسی کرد که کدام یکی از ضرایب صفر نیست و یا به عبارت دیگر کدام متغیر یا متغیرها تاثیر معنادار در مدل دارند. به این منظور از آزمون t استفاده می شود.

جدول۳. ضرایب استاندارد، غیراستاندارد و آماره تی متغیرهای وارد شده در معادله رگرسیون

متغیر پیش بین	ضرایب رگرسیون		tآماره	sig	سطح معناداری مورد نظر
	استاندارد نشده	استاندارد شده			
مقدار ثابت	۰۳.۱۴۹		۵۸.۱۰	۰۰۱.۰	۰۵.
دلبستگی ایمن	۰۴.۱	۲۵.۰	۹۸.۲	۰۰۱.۰	۰۵.
دلبستگی ناایمن اجتنابی	۹۶.۱-	۵۱.۰-	۶۰.۵-	۰۰۱.۰	۰۵.
دلبستگی ناایمن دوسوگرا	۶۲.-۰	۱۶.-۰	۱۶.-۲	۰۳.۰	۰۵.

همان طور که نتایج جدول نشان می‌دهد عوامل دلبستگی زناشویی با شایستگی اخلاقی در سطح ۵ درصد رابطه معنادار دارند. ضریب مثبت عامل دلبستگی ایمن بیانگر این مطلب است که با افزایش این عامل مقدار شایستگی اخلاقی افزایش می یابد.

ضریب منفی دلبستگی ناایمن اجتنابی و دلبستگی ناایمن دوسوگرا بیانگر این مطلب است که با افزایش این عوامل مقدار شایستگی اخلاقی کاهش می یابد.

بحث و نتیجه گیری

شایستگی اخلاقی بر اساس دلبستگی زناشویی معلمان قابل پیش بینی است. برای بررسی این فرضیه که کدام یک از مؤلفه های دلبستگی زناشویی می تواند نقش موثری در پیش بینی شایستگی اخلاقی ایفا کند از روش رگرسیون خطی چندگانه استفاده گردید. بدین ترتیب پس از تایید پیش فرض های رگرسیون، از این روش برای پاسخ به این سوال که آیا دلبستگی زناشویی می توانند شایستگی اخلاقی را پیش‌بینی کند، استفاده گردید. قبل از ارایه نتایج حاصل از رگرسیون ابتدا مفروضه های اصلی تحلیل رگرسیون چندگانه(نرمال بودن، عدم وجود همخطی بین متغیرهای پیش بین، و استقلال خطاها) به تفکیک متغیرهای پیش بین بررسی می شود.مفروضه نرمال بودن با کمک شاخص های کجی و کشیدگی مورد بررسی قرار گرفت پژوهش حاضر با یافته های پ خارج از کشور از جمله فورمن و همکاران ،۲۰۱۹؛ استیون و هانس ،۲۰۱۹، کیانی و همکاران،۱۳۹۹؛ تمنایی فر ،۱۳۹۹) و همسو با یافته پژوهش حاضر، از جمله مسائل مهمی که در بحث عوامل فردی مرتبط با عوامل فردی معلمان زن در نظر گرفته می شود، ویژگی ها، عزت نفس و دلبستگی زناشویی است .بی شک دلبستگی زناشویی زنان دربارۀ خود تأثیری زیادی بر حل شایستگی اخلاقی آنها دارد .ازاین رو زنانی که شایستگی اخلاقی دارند، نتایج دلبستگی زناشویی بهتری از زندگی خود می گیرند . از دیگر ویژگی ها، شایستگی اخلاقی و انگیزۀ زندگی است و در نهایت دلبستگی زناشویی بالاتری نسبت به خانواده داشته و این موارد منجر به افزایش دلبستگی زناشویی معلمان دارددلبستگی زناشویی نوعی ویژگی است که از فردی به فردی متفاوت است و می تواند به مرور زمان رشد کند یا کاستی یابد. در حقیقت نوعی مکانیسم سازش مثبت را در زوجین ایجاد می کند که چندین عامل فردی، خانوادگی و اجتماعی تحت عنوان عوامل محافظتی در تقویت و کاهش عوامل دلبستگی زناشویی آن مؤثر است. افرادی که دلبستگی زناشویی را دارند ویژگی هایی از جمله شایستگی اخلاقی، ارزشمندی و اعتماد به نفس (که به افراد اجازه می دهد چالش های زندگی را با موفقیت پشت سر بگذراند)، مهارت در حل مسأله (نگاه به مشکل به عنوان یک مسأله)، صلاحیت و توانمندی اجتماعی و خانوادگی(داشتن مهارت های ارتباطی، شوخ طبعی، رابطۀ صمیمی با همسر، حمایت و جلب حمایت اجتماعی از دیگران در وضعیت بحرانی، داشتن مهارت های گفتگو و جرأت مندی و گوش دادن)، خوش بینی، همدلی با همسر (توانایی برقراری رابطۀ توأم با احترام متقابل با همسر که به پیوستگی اجتماعی و به عبارتی احساس تعلق به افراد و گروه ها و نهادهای اجتماعی منجر می شود) و ... هستند که رشد و ارتقاء و افزایش دلبستگی زناشویی آنها را باعث می شود. بنابراین در تبیین این یافته که شایستگی اخلاقی می تواند موجب افزایش دلبستگی زناشویی در معلمان گردد می توان بیان کرد که دلبستگی زناشویی ، از طریق افزایش سطوح عواطف مثبت، باعث تقویت عزت نفس و مقابلۀ موفق با تجربه های منفی می شود. بر این اساس، دلبستگی زناشویی از طریق تقویت عزت نفس به عنوان مکانیزم واسطه ای به انطباق پذیری مثبت و بهزیستی روانی و امیدواری معلمان منتهی می شود و افرادی که از دلبستگی زناشویی بالاتری برخودارند توانایی سازگاری و رشد و تعالی زندگی زوجی آنها ، بیشتر از کسانی است که از این مزیت برخودار نیستند. در واقع افراد دارای سطح پایین دلبستگی زناشویی در مواجهه با شرایط استرس آمیز خانوادگی، به شیوه خشک و یکنواخت، بی نظم و آشفته رفتار می‌نمایند و در هر موقعیت پیامدهای احتمالی رفتاری آنها ناسازگارانه است (بلاک ، ۱۹۹۰). در مقابل معلمان با دلبستگی زناشویی بالا به عنوان افرادی

توصیف می‌شوند که دارای علایق وسیع، سطح اشتیاق بالا، جرات مندی، مهارت اجتماعی و بشاشیت هستند، آنان فاقد رفتارهای خودشکنانه، از لحاظ عاطفی آرام، دارای معنای فردی در زندگی هستند و قادر اند شرایط منفی زوجی که باعث عدم رضایتمندی و دلبستگی زناشویی هستند را تعدیل نمایند.

منابع

حاجی‌حسنی، مهرداد، حاجی‌حسنی، فریده، (۱۴۰۰)، اهمال‌کاری شغلی در کارکنان دانشگاه شهرکرد: نقش سرسختی روان‌شناختی و تعارض زناشویی. بهداشت و ایمنی کار. ۳۸۴-۳۹۴، (۳) ۱۱.

سلیمانی، الهه، تنها، زهرا، ملکی راد، علی، کردستانی، داوود، (۱۴۰۰)، معادلات ساختاری مهارت‌های زندگی و سبک‌های دلبستگی با تعارضات زناشویی: نقش میانجیگرانه رضایت جنسی و قصه عشق زوجین. تحقیقات علوم رفتار،۱۲۸-۱۳۸، (۱) ۱۹.

مشهدی، معصومه، (۱۳۹۹)، پیش بینی تعارض‌های زناشویی زوجین بر اساس مثلث عشق، دومین کنگره بین المللی تحقیقات بین‌رشته‌ای در علوم انسانی اسلامی، فقه، حقوق و روانشناسی.

فلاحیان، حسین، میکائیلی، نیلوفر، یوسفی، میتن، (۱۳۹۸)، پیش بینی روابط فرازناشویی بر اساس کیفیت عشق، سبک‌های حل تعارض زوجین و تعهد زناشویی، نشریه آسیب‌شناسی، مشاوره و غنی‌سازی خانواده، شماره ۱.

صادقی، ایران، صالحیان، افشین، صالحی، مهدیه، (۱۴۰۱)، مدل یابی تعارضات زناشویی بر اساس خودشناسی، عشق و هوش هیجانی با میانجیگری تمایزیافتگی، نشریه خانواده پژوهی، دوره ۱۸ شماره ۲.

وفایی، زهرا، (۱۴۰۰)، بررسی نقش واسطه‌ای تعارضات زناشویی در رابطه بین تحریفات شناختی بین فردی و نگرش به روابط فرازناشویی، پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه علامه محدث نوری.

آرمان، سرور وزارعی، ناهید (۱۳۹۳)، بررسی اثر بخشی گروه درمانی شناختی- رفتاری بر عملکرد خانواده و رضایت زناشویی در مادران مبتلا به اوتیسم، ارائه شده در نخستین کنگره آسیب شناسی خانواده در ایران.

Appelbaum,steven H., Hongger,Karen. (1998)"Empowerment: a contrasting overview of organizations in general and nursing in parti- cular –an examination of organizational factors, managerial behaviors, job design, and structural power". Joural of Empowerment in organization. v6 N 2.pp.29-50

Appelbaum, Steven. H, Danielle Hebert & Sylvie leroux,(1999) "Empowerment: Power, culture and leadership – a strategy or fad for the millennium " Journal of workplace Learning.V11.N7.pp.233-245

Bandura,Albert.(2000) "Cultivate self–efficacy for personal and organizational

Frye-Cox, Nick, et al. (2021) "Marital Conflict and Health: The Moderating Roles of Emotion Regulation and Marriage Order. " Journal of Divorce & Remarriage 62. 6: 450-474.

Karimi, Reza, Maryam Bakhtiyari, and Abbas Masjedi Arani. (2020). "Protective factors of marital stability in long-term marriage globally: a systematic review. " Epidemiology and health 41.

Mousavi, M. Bakhshipour, A. Mahdian, H. (2021). Comparison of the effectiveness of acceptance and commitment-based therapy and compassion-focused therapyand compassion-enriched acceptance-commitment therapy on social adjustmentofwomen with depression and marital conflict. Journal f PrinciplesofMentalHealth. 23(4),285- 298 [in Persian].

Monavar, Ghazanfari,Shabankare1, Alireza,Heidari2, Behnam, Makvandi, Fatemeh Sadat Marashian. (2021). Relationship of Forgiveness and Feeling of Loneliness with Attitudes toward Marital Infidelity Regarding the Moderating Role of Marital Satisfaction in Married Students, Avicenna Journal of Neuro Psycho Physiolog,8(2): 77-83. doi: 10. 32592/ajnpp. 2021. 8. 2. 103. Mbwirire, J. (2018). Causes of marital conflicts in Christian marriages in Domboshawaarea, Mashonaland East Province, Zimbabwe, 196.

Neyestani, Farkhondeh, et al. (2021) "Frequency of Marital Conflicts in Iranian Families During the COVOD-19 Pandemic in Mazandaran Province, 2020. " Journal of Mazandaran University of Medical Sciences 32. 212: 77-86.

Onal, Ozgur, et al. "The effect of loneliness and perceived social support among older adults on their life satisfaction and quality of life during the COVID-19 pandemic. " Educational Gerontology (2022): 1-13.

Tolorunleke, C. A. (2014). Causes of marital conflicts amongst couples in Nigeria: Implication for counselling psychologists. Procedia-Social and Behavioral Sciences,140, 21-26.

Amato, P. R. & Rogers. S. J (1997) A longitudinal study of marital Problem and subsequend divorce. Joumal of marriage and the family, 59. 612-246.

Beach, S. R. H. Smith D. A. & fincham F. D. (1994). Marital Interventions for depression. Joumal of Applied and preventive Psychology. 3(4) 233-250.

Beach. S. R. H. Tesser, A. (2000). Pleasure and pain in doing well together. An investigation of performance related affect in close relationship. Journal of Personality and Social Psychology, 74 923-938.